

дет`то, да ни съ разболея майката” (ж., 82 г., копанари, Русенско) (цит. по Конович, Ненов 2009: 89).

Във всички цигански/ ромски групи се съобразяват със забраната през 40-дневния период от раждането пелени на детето и дрехи на родилката да се оставят навън след залез слънце. Вярват, че ако „замръкнат навън може леуците да ги наплюят”, от което майката и детето да се разболеят тежко. „...не нощуват на телà”, защото „да не стане уврама на бебето” – идат легусниците, те правят уврама (ж., 73 г., тракийски калайджии, Старозагорско). Циганите мюсюлмани от Силистра спазват забраната дрехите на майката да се оставят да нощуват навън 40 дена след раждането, а на детето до навършване на годинка. Според вярването някой, който иска да направи лошо на детето, може да открадне на тъмно неговата дрешка и да му направи магия. „От завист всичко правят. Има такива хора душмани. Крадат дрехите на детето, правят магия и сетне то не може да говори или пък не може да върви, на квото са му направили” (Съботинова 2002: 67).

3.2. Опозицията чиста-нечиста жена

Опозицията чиста-нечиста жена като митологична категория е широко разпространена в ежедневието на циганите/ ромите. В някои случаи изискването за физиологическа чистота (девственост, извънметструален и извънфертилен период, период без полови контакти) е равнозначно на сакрална чистота. Най-важната сакрална чистота е девствеността на девойката до сватбата.

Сакрално чиста трябва да бъде и бабата, която изражда бебетата. Нужно и да бъде в извънфертилна възраст. Такава жена пренощува и първите три нощи при родилката, за да я опази от лехусниците (фичери, лингурари от Старозагорско). Само „чиста” жена, не в менструален цикъл, може да влиза при родилката и бебето. При хорохоя тя трябва да бъде и изкъпана. Само такава жена може да меси мекици за Рамазан байрам (ж., 58 г., с. Хан Аспарухово, Старозагорско). „Жината е винаги цапана, а мунчето е винаги чисто. Жената къде не е мръсна. Господ е дал на мъжа да е чист” (ж., 82 г., копанари, с. Семерджијево, Русенско) (цит. по Конович, Ненов 2009: 92).

Според циганите/ ромите всичко, което излиза от човека (урина, менструална кръв, новородено дете) е нечисто. Пречистването става в или чрез земята и водата. *Първият очистителен обред, който се извършва с бебето, е изкъпването му.* То се прави от бабата. Във водата всички слагат сол, “за да не мирише”, метален предмет, “за да е по-здраво като желязо” (желязна пара – тракийски калайджии, фичери, кардараши), синец “против уроки” (лингурари), сурово яйце (хорохоя). Водата се изхвърля на „чисто” място, обикновено там, където не се стъпва често.